

Nagyböjt 5. vasárnapja

Jn 12,20–33

„Most vetik ki a világ fejedelmét”

Jézus népszerűsége erősödik, már a pogányok is keresik, számukra is világhírességet hoz Jézus tanítása. Bár nyilvános működése idején csak a zsidókat tanította, feltámadása után a tanítványok vezette Egyház könnyedén befogadta a pogányokat is sorai közé.

Jézus beszéde szinte független ettől a pogány érdeklődéstől, furcsa tragikus pátosz járja át az egész beszédet. Egyrészt Jézus dicsőségről beszél, tudatosítja az emberekben, hogy ez a dicsőség nagy árat követel. A másik alapgondolat, amely a beszédből világosan kitűnik, hogy küldetésének csúcspontján a gonosz nyíltan összeütközik az Isten tervével. Küldetését mindig úgy fogta fel, mint a világban lévő gonosz és démonikus hatalom erejének megtörését. Ezt szolgálják a színoptikus Evangéliumban az ördögűzések leírásai. A világban valós hatóelemnek kezelte a gonoszt és annak fejedelmét, a sátánt, akivel ütközött a küldetése.

A keresztények hasonlóan fogták fel küldetésüket, ezért küzdöttek a gonoszság ellen. Az Ószövetségben az Istennel szembeszegülő hatalmat nevezték sátánnak vagy sátáninak. Legérdekesebb leírása Jób könyvében olvasható, ahol az Isten előtt is megjelenik a sátán, és vádolja Jóbot, mint „Isten fiainak” egyike. Zakariás próféta látomásában pedig Isten angyala utasítja vissza a vádjait (3,1 sköv). A rabbinikus irodalomban sokféle nevet kapott a gonosz: Belial, Szammaél, a qumráni szövegekben a gonoszság szinonimája a sátán. Az Újszövetségben nevezik diabolosznak, ami magyarul szétdobálót, zűrzavar keltőt is jelent, de Belzebúb és Belial néven is előfordul. Többféleképpen emlegetik az evangélisták: például világ fejedelme, a vádló, a gonosz, az ellenség stb. A sátánnak kezdetől fogva az a célja, hogy félrevezesse az embereket.

A 17. században a legolvasottabb német könyvben, a Faustban szembesülünk azzal a tragédiával, hogy mit jelent, ha valaki eladja a lelkét a sátánnak. Dosztojevszkij orosz író, az emberben lévő démonit igyekszik szemléletesen ábrázolni. Az egzisztencialista filozófusoktól kezdve (J. P. Sartre) divat lesz szatirikusan szólni az ördögről, vagy lebecsülni jelentőségét, mintha nem is létezne. A 19. század végén és a 20. század elején divat tagadni a sátán létét. Sőt a sátáni hatásokat, az emberi gonoszságot igyekeznek elpszicholo-

gizálni. Az újabb horrorfilmek felfedezik a témát, és a gonoszsgot az emberben rejtőzködő ellenállhatatlan erőként ábrázolják, amely gyakran vallási személyiségeket, papokat és apácákat kerít hatalmába.

Jézus és a gonoszsg, ütközése nyilvánvaló. A keresztény egyház és tagjai számtalan esetben megtapasztalták, hogy a gonoszsg milyen változatos formát tud ölteni. A lelki életre törekvő emberek pedig gyakorta szólnak arról, hogy éppen amikor törekszenek a bűn elkerülésére, megmagyarázhatatlan indulatok szabadulnak el bennük. Remete Szent Antal egész legendakincset hagyott ránk a sáttánnal folytatott küzdelméről.

Néha a gonoszsg olyan hatalmasnak, műve pedig olyan jól szervezettnek tűnik, hogy a hívő ember elbizonytalanodva megkérdezi, vajon képes lesz-e szembeszállni vele? A gonoszsg azonban mindig önmagát irtja ki, és jól szervezett intézményei porba hullanak. Az Isten műve diadalmaskodik.

Számunkra a legveszélyesebb, hogy a gonoszsg elleni küzdelem során bennünk is megjelenik a gyűlölet. Mintha az igaz ügy, a felháborító igazságtalanság feljogosítana bennünket arra, hogy mi is gyűlöljünk. A gonoszsgot igen, az embert azonban soha nem szabad gyűlölni. Jézus nem gyűlölettel győzte le a sáttánt, az ő áldozata szeretetből fakadt. Sőt, meghalt értünk akkor, amikor még bűnösök voltunk. Pedig amint Szent Pál megállapította, az igaz emberért is alig hal meg valaki. Sőt a barátjukért is kevesen áldozák életüket.

Két dolgot kell tudatosítani, Jézus Krisztus megváltó halálával nemcsak a halált, hanem a gonoszsgot is legyőzte. Reménységünknek ez az alapja. Másrészt a gonoszsg ma is hat, működik és veszélyeztet bennünket. A világ fejedelmét akkor vetik ki, amikor mi a jóval győzzük le a rosszat.

A földbe hulló búzaszem imája

Uram, Jézus! Te vagy az élet és a halál Ura! Utolsó óráidban is biztosítasz engem arról, hogy nagyon szeretsz, és arra tanítasz, ha követlek, mindig veled maradok, és ott leszek, ahol te vagy. Példabeszédeddel arra bátorítasz, hogy ne féljek önmagamnak meghalni, mert aki csak önmagának él, egyedül marad. De aki le tud mondani önző önmagáról, a világ hívságaihoz való ragaszkodásáról, aki

tud áldozatot hozni, és jó mag módjára nem fél a „földbe hullni”, az bőséges termést hoz.

Erősíts meg engem ebben az elhatározásomban, hogy legyen erőm minden körülmények között másokért élni, hogy bőséges termést hozzak, így általam is megdicsőüljön a te neved! Kereszthalálod ereje által vondd magadhoz az egész világot, hogy mindenki jó gyümölcsöt teremjen, és minden nyelv téged dicsérjen és áldjon! Amen.